

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાતની વડી અદાલતમાં

દીવાની પુનરાવર્તન અરજી નં. ૧૩૫/૨૦૧૦

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર માટે:

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના રીપોર્ટ્સને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી છે?	ના
૨	રીપોર્ટરને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	હા
૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?	ના
૪	શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ હુકમના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સમાયેલ છે?	ના
૫	શું સિવિલ જજને પરિપત્રિત કરવામાં આવે કે કેમ?	ના

=====

પટેલ દેવજીભાઈ મુરજી રબડિયા....અરજદાર

વિરુદ્ધ

નાથાણી વસંતકુમાર પુરુષોત્તમ....સામાવાળા

=====

ઉપસ્થિતી:

અરજદાર તરફથી શ્રી ધવલ ડી વ્યાસ, વકીલ.

વિરોધી પક્ષ તરફથી શ્રી એમબી ગોહિલ, વકીલ.

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સી.એલ. સોની

તારીખ : ૨૬/૦૮/૨૦૧૪

સી એ વી ચુકાદો

૧. નાગરિક પ્રક્રિયા સંહિતા, ૧૯૦૮ (સંક્ષેપમાં “સંહિતા”) ની કલમ ૧૧૫ હેઠળની આ પુનર્વિચાર અરજી દ્વારા, અરજદારે મામલતદાર અદાલતો અધિનિયમ (સંક્ષેપમાં “અધિનિયમ”) હેઠળ માંડવીના મામલતદારે તા. ૧૨.૫.૨૦૦૮ના રોજ પસાર કરેલ આદેશ તેમજ અરજદારે દાખલ કરેલ પુનર્વિચાર અરજી નં. ૨ ઓફ ૨૦૦૮માં ભુજના ડેપ્યુટી કલેક્ટરે તા. ૨૧.૭.૨૦૧૦ના રોજ પસાર કરેલ તેની પુષ્ટિ કરતો આદેશ પડકાર્યો છે.

૨. મામલતદારે, તા. ૧૨.૫.૨૦૦૮ ના પોતાના આદેશ દ્વારા, સામાવાળા દ્વારા દાખલ કરાયેલ દાવો મંજૂર કર્યો અને અરજદારને પોતાની જમીનમાંથી માર્ગના ઉપયોગને પુનઃસ્થાપિત કરવાનો આદેશ કર્યો તથા વધુમાં અરજદારને

સામાવાળાને કૃષિ સાધનો/ઓજારો લઈ જવાના હેતુસર તે માર્ગનો ઉપયોગ કરવામાં અવરોધ કરવાથી રોક્યો.

૩. મામલતદાર દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ ઉપરોક્ત આદેશને અરજદારે અધિનિયમની કલમ ૨૩ હેઠળ રિવિઝન અરજી દાખલ કરીને ઉપ કલેક્ટર સમક્ષ પડકાર્યો હતો.

૪. ડેપ્યુટી કલેક્ટર સમક્ષ, અધિનિયમ હેઠળ દાવો દાખલ કરવા માટેની મર્યાદા અંગે અરજદારે કોઈ વાંધો ઉઠાવ્યો નહોતો. ડેપ્યુટી કલેક્ટરે કેસના ગુણદોષના આધારે મામલતદારના આદેશની પુષ્ટિ કરી અને પુનર્વિચાર અરજી નામંજૂર કરી.

૫. મેં પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા છે. અરજદાર તરફથી વિદ્વાન વકીલ શ્રી ધવલ વ્યાસે આગળ ધપાવેલી મુખ્ય અને એકમાત્ર દલીલ એવો છે કે મામલતદાર સમક્ષનો દાવો સ્પષ્ટપણે મુદતબહાર હતો અને તેથી એવો દાવો સ્વીકારવામાં આવી શક્યો ન હોત તથા માર્ગના ઉપયોગની પુ:સ્થાપના માટે અથવા અરજદાર વિરુદ્ધ પ્રતિબંધાજ્ઞા બાબતનો કોઈ આદેશ મામલતદારે પસાર કરી શક્યો ન હોત. શ્રી વ્યાસે રજૂ કર્યું કે આ અદાલતે દાવાનો રેકૉર્ડ મંગાવ્યો છે, જેમાંથી સ્પષ્ટપણે જણાય છે કે જ્યારે દાવો નોંધાયો હતો ત્યારે તે કારણકાર્યની તારીખથી છ મહિનાની અવધિ પસાર થયા પછીનો હતો. શ્રી વ્યાસે રજૂ કર્યું કે અધિનિયમ સ્પષ્ટપણે ફરજિયાત બનાવે છે કે દાવો કારણકાર્યની તારીખથી છ

મહિનાની અંદર દાખલ થવો જોઈએ અને જો તેમ દાખલ ન કરવામાં આવે તો એવો દાવો નામંજૂર કરવો આવશ્યક બને. શ્રી વ્યાસે રજૂ કર્યું કે અધિનિયમ હેઠળ મામલતદારને એવો મુદતબહાર દાવો સમયમર્યાદાની અંદરનો માની લેવાનો કોઈ અધિકારક્ષેત્ર નથી, જો સુધી મામલતદાર અધિનિયમની કલમ ૭, ૮ અને ૯ ની જોગવાઈઓનું પાલન ન કરે. શ્રી વ્યાસે રજૂ કર્યું કે કારણ કે અધિનિયમની કલમ ૭, ૮ અને ૯ ની ફરજિયાત જોગવાઈઓનું પાલન મામલતદારે કર્યું ન હતું, તેથી આવા દાવામાં મામલતદારે કરેલો કોઈપણ આદેશ અધિકારક્ષેત્ર વિના કરાયેલો ગણાય. શ્રી વ્યાસે રજૂ કર્યું કે કારણ કે દાવો મુદતબહાર હતો, તેથી નાયબ કલેક્ટરેનાયબ કલેક્ટરેનાયબ કલેક્ટરેનાયબ કલેક્ટરે મામલતદારનો આદેશ રદ કરવો જોઈએ હતો. તેથી નાયબ કલેક્ટરેનાયબ કલેક્ટરેનાયબ કલેક્ટરેનાયબ કલેક્ટરે તેમની ઉપર નિહિત અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવામાં નિષ્ફળ ગયા છે. આથી, શ્રી વ્યાસે આ અરજી મંજૂર કરવાની વિનંતી કરી.

૬. ઉપરોક્ત દલીલોની સામે, સામાવાળા તરફથી હાજર રહેલા માનનીય વકીલ શ્રી એમ. બી.ગોહિલે રજૂ કર્યું કે રેકર્ડ સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે ૨૭.૯.૨૦૦૭ના રોજ, સામાવાળાએ અન્ય ખેડુતો સાથે મળીને કરેલ અરજીના આધારે, અરજદાર દ્વારા બંધ કરવામાં આવેલ માર્ગનો ઉપયોગ શરૂ કરવા મામલતદારે આદેશ કર્યો હતો. શ્રી ગોહિલે રજૂ કર્યું કે તે સમયે માર્ગ ખોલવામાં આવ્યો હતો, પરંતુ અનુસંધાને તે ફરીથી બંધ કરવામાં આવ્યો, અને તેથી સામાવાળાએ મામલતદાર સમક્ષ તારીખ ૨૨.૫.૨૦૦૮ની અરજી કરી હતી અને મામલતદાર કાર્યવાહી કરે

તેની રાહ જોઈ હતી. શ્રી ગોહિલે રજૂ કર્યું કે આવી અરજી પર, મામલતદાર માટે એ નિર્ધારિત કરવું ફરજિયાત હતું કે સામાવાળા એવી અરજીને દાવા તરીકે ગણવા ઇચ્છે છે કે નહીં. શ્રી ગોહિલે રજૂ કર્યું કે મામલતદારે અરજી નીચે કરેલ નોંધનો અર્થ એ હતો કે અધિનિયમ હેઠળ રજૂ કરાયેલી અરજી તરીકે તેને ગણવી. ત્યારબાદ ૨૮.૭.૨૦૦૮ના રોજ રજૂ કરાયેલ દાવો ૨૨.૫.૨૦૦૮થી દાખલ થયેલ તરીકે ગણવામાં આવ્યો. શ્રી ગોહિલે રજૂ કર્યું કે મામલતદાર સમક્ષ રહેલા પુરાવાના આધારે મામલતદારે દાવો મંજૂર કર્યો હતો, જેને અરજદાર દ્વારા કરાયેલ પુનર્વિચાર અરજીમાં ડેપ્યુટી કલેક્ટરે યથાવત્ રાખ્યો હતો. શ્રી ગોહિલે રજૂ કર્યું કે ડેપ્યુટી કલેક્ટર સમક્ષ અરજદારે દાવા સામે મર્યાદા બાબતે કોઈ વાંધો ઉઠાવ્યો ન હતો અને તેથી અરજદારને આ અદાલત સમક્ષ એવો મુદ્દો ઉઠાવવાનો અધિકાર નથી. શ્રી ગોહિલે રજૂ કર્યું કે તારીખ ૨૨.૫.૨૦૦૮ની અરજીને દાવાના દાવાપત્ર તરીકે ગણવું મામલતદારના અધિકારક્ષેત્ર અને સત્તાના ક્ષેત્રમાં આવતું હતું, અને મામલતદારે એવી સત્તાનો ઉપયોગ કર્યો હોવા કારણે, આ અદાલતે પુનર્વિચાર અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરતાં પડકારાયેલ આદેશોમાં હસ્તક્ષેપ કરવો જોઈએ નહીં. તેથી શ્રી ગોહિલે આ પુનર્વિચાર અરજી ફગાવી દેવા વિનંતી કરી.

૭. પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા પછી, એવું જણાય છે કે અગાઉ સામાવાળા તથા અન્ય ૮ ખેડૂતોએ પરિશિષ્ટ એ ખાતે તા. ૬.૭.૨૦૦૭ની અરજી કરીને અરજદાર દ્વારા રસ્તો બંધ કરવામાં આવ્યો હોવાની બાબત મામલતદારના ધ્યાન પર મૂકી હતી અને રસ્તો ખુલ્લો કરાવવા વિનંતી કરી હતી.

ત્યારબાદ મામલતદારે તા. ૨૭.૯.૨૦૦૭ના સંદેશ દ્વારા અરજદારને રસ્તા ઉપરથી અવરોધ દૂર કરવા જણાવ્યું હતું અને એવું પણ જણાવાયું હતું કે તેમ ન કરવામાં આવે તો જરૂરી કાર્યવાહી કરવામાં આવશે.

૮. એવું જણાય છે કે ઉક્ત સંચારના અનુસંધાને અરજદારે માર્ગ ખુલ્લો કર્યો હતો, પરંતુ સામાવાળાના કહેવા મુજબ તે અરજદાર દ્વારા ફરીથી બંધ કરવામાં આવ્યો, જેના કારણે સામાવાળાએ મામલતદાર સમક્ષ પરિશિષ્ટ બી અરજી કરી. ઉક્ત અરજીની નીચે મામલતદાર દ્વારા મામલતદાર અદાલતો અધિનિયમ હેઠળ તેને મૂકવા અંગે તા. ૨૩.૫.૨૦૦૮નો નોંધલેખ કરવામાં આવ્યો હોવાનું જણાય છે.

૯. એ નોંધવું આવશ્યક છે કે આવી અરજી સામાવાળા દ્વારા કોઈપણ વકીલ મારફતે રજૂ કરવામાં આવી નહોતી, પરંતુ તેણે વ્યક્તિગત રીતે મામલતદારને મોકલી હતી.

૧૦. એવું જણાય છે કે ઉક્ત અરજી ઉપર બે મહિનાની અવધિ સુધી કંઈ કરવામાં આવ્યું નહોતું, તેથી ત્યારબાદ સામાવાળાએ પ્રતિબંધિત માર્ગ ખુલ્લો કરાવવા અને પ્રતિબંધાજ્ઞા મેળવવા માટે અધિનિયમની કલમ ૫ હેઠળ તા. ૨૨.૭.૨૦૦૮ના વાદપત્ર રજૂ કરીને દાવો દાખલ કર્યો હતો. વાદપત્રના છેલ્લાં

પાનાં પર સામાવાળાના વકીલની સહીની નીચે તા. ૨૮.૭.૨૦૦૮ દર્શાવવામાં આવી છે.

૧૧. મામલતદાર સમક્ષ કેસમાં તૈયાર કરાયેલા કાર્યવાહી/રોજકામ પરથી એવું જણાય છે કે જણાવેલ તારીખે રજૂ કરાયેલ અરજિપત્રને સામાવાળા દ્વારા બીજી અરજી કરવામાં આવી હોય તેમ ગણવામાં આવ્યું હતું (પુનરાવર્તિત અરજીની તારીખ). આવી તારીખ દાવાની નોંધણીની તારીખ હોવાનું જણાતું નથી. એવું જણાય છે કે સામાવાળાનો કેસ અગાઉ સામાવાળા દ્વારા મોકલવામાં આવેલી તા. ૨૨.૫.૨૦૦૮ ની અરજીના આધારે મામલતદાર અદાલત અધિનિયમ નં. ૨/૨૦૦૮ તરીકે પહેલેથી જ નોંધાયેલ હતો.

૧૨. તેથી, માનનીય એડવોકેટ શ્રી વ્યાસની એ રજૂઆત સાથે સંમત થવું શક્ય નથી કે દાવો પ્રથમ વખત ૨૮.૭.૨૦૦૮ના રોજ નોંધાયો હતો.

૧૩. તેમ છતાં, વિદ્વાન વકીલ શ્રી વ્યાસે દલીલ કરી હતી કે અધિનિયમની કલમ ૮ હેઠળ આવશ્યક એવી ફરજિયાત પ્રક્રિયાનું પાલન મામલતદારે કર્યું નહોતું, તેથી સામાવાળા દ્વારા દાખલ કરાયેલ દાવો અધિનિયમની કલમ ૭માં કલપના મુજબ માત્ર સામાવાળા દ્વારા ૨૨.૭.૨૦૦૮ના રોજ દાવાપત્ર રજૂ કરાયેલ તારીખથી જ પ્રારંભ થયેલ ગણાવી શકાય. શ્રી વ્યાસે રજૂ કર્યું હતું કે જો તા. ૨૫.૫.૨૦૦૮ની અરજીને દાવાપત્ર તરીકે ગણવાની હોય, તો અધિનિયમની

કલમ ૯ મુજબની પ્રક્રિયાનું ફરજિયાતપણે પાલન કરવું આવશ્યક હતું, અને તેનું પાલન કરવામાં આવ્યું ન હોવાથી, સામાવાળાએ અધિનિયમની કલમ ૭ મુજબ આવશ્યક તમામ વિગતોને સમાવતું દાવાપત્ર ૨૮.૭.૨૦૦૮ના રોજ રજૂ કર્યું ત્યારે જ પ્રથમ વખત દાવો દાખલ થયેલો ગણાવી શકાય અને, તે તારીખે, હકઉદ્ભવના કારણથી છ મહિનાથી વધુ સમય પસાર થયા બાદ દાવો દાખલ કરાયેલ હોવાથી, દાવો મર્યાદાબંધ હતો.

૧૪. અધિનિયમની કલમ ૭, ૮ અને ૯ નીચે મુજબ વાંચવામાં આવે છે:

"૭. આ અધિનિયમ હેઠળના તમામ દાવાઓ દાવાપત્ર દ્વારા શરૂ કરવાના રહેશે, જે અરજદાર દ્વારા ખુદી અદાલતમાં મામલતદાર સમક્ષ રજૂ કરવાનું રહેશે, અને જેમાં નીચેની વિગતો સમાવવાની રહેશે "

(એ) અરજદારનું નામ, ઉંમર, ધર્મ, જાતિ, વ્યવસાય અને નિવાસસ્થાન;

(બી) સામાવાળાનું નામ, ઉંમર, ધર્મ, જાતિ, વ્યવસાય અને નિવાસસ્થાન (બીબી) ઉભો કરવામાં આવેલ અવરોધનું સ્વરૂપ

અને સ્થાન તથા પરસ્પર લગોલગ આવેલી જમીનોનું સ્થાન અને માગવામાં આવેલ રાહતનું સ્વરૂપ;]

(સી) જે મિલ્કતના ઉપયોગ માટે કબજાની માંગ કરવામાં આવે છે તેનું સ્વરૂપ અને સ્થાન, અથવા કેસ અનુરૂપ આપવાનાં પ્રતિષેધાજ્ઞાનું સ્વરૂપ.

(ડી) જે તારીખે વાદનું કારણ ઉદ્ભવ્યું હતું.

(ઈ) તે પરિસ્થિતિઓ, જેથી દાવાના કારણનો ઉદ્ભવ થયો; અને

(એફ) વાદીના દસ્તાવેજોની ચાદી, જો હોય તો, અને મુખ્ય સાક્ષીઓની ચાદી, જો હોય તો, જેમાં દર્શાવેલું હોય કે દરેક સાક્ષી પાસેથી કયો પુરાવો જરૂરી છે, અને આવા સાક્ષીઓને હાજર રહેવા માટે સમન્સ પાઠવવાના છે કે નહીં અથવા કલમ ૧૪ હેઠળ નક્કી કરવાના દિવસ અને સ્થળે વાદી તેઓને પોતે હાજર કરશે.

૮. જ્યાં દાવાપત્રના સ્વરૂપમાં ન હોય એવી અરજી મામલતદાર સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવે અને તેનો વિષય કલમ ૫ ના વ્યાપમાં આવતો હોવાનું જણાય, ત્યાં મામલતદાર અરજી રજૂ કરનાર વ્યક્તિને આ અધિનિયમ દ્વારા પ્રદાન કરવામાં આવતી રાહતોનું સ્વરૂપ સમજાવશે અને અરજદાર તેને દ્વારા રાહત મેળવવા ઈચ્છે છે

કે કેમ તે અંગે પૂછપરછ કરશે. જો અરજદાર તેવી રીતે રાહત મેળવવાની ઈચ્છા વ્યક્ત કરે, તો મામલતદાર તે ઈચ્છાની નોંધ અરજી પર કરશે અને ત્યારબાદ તેવી અરજી કલમ ૭ હેઠળ રજૂ કરાયેલા દાવાપત્ર તરીકે માનવામાં આવશે.

૯. જ્યાં અરજિપત્રમાં કલમ ૭માં નિર્દિષ્ટ વિગતો સમાવવામાં આવી નથી અથવા તે અનાવશ્યક રીતે વિસ્તૃત હોય, ત્યાં મામલતદાર તાત્કાલિક સોગંદ ઉપર વાદીની પૂછપરછ કરશે અને કલમમાં નિર્દિષ્ટ તેવી જે વિગતો અરજિપત્રમાં સ્પષ્ટ અને યોગ્ય રીતે દર્શાવવામાં આવી નથી, તે તેની પાસેથી જાણી લેશે, અને તે સમજૂતીને અરજિપત્ર પરની નોંધરૂપે અથવા અરજિપત્ર સાથે જોડાણરૂપે લેખિતમાં ઉતારશે; અને ત્યારબાદ તે અરજિપત્રનો ભાગ ગણાશે. જ્યાં વાદીને કલમ ૭માં નિર્દિષ્ટ કોઈ વિગતો મેળવવા માટે સમય જરૂરી હોય, ત્યાં મામલતદાર તમામ પરિસ્થિતિઓમાં જે યોગ્ય જણાય એવો સમય તેને આપશે.”

૧૫. કલમ ૭ જોગવાઈ કરે છે કે અધિનિયમ હેઠળના તમામ દાવાઓ, કલમમાં ઉદ્દેખિત વિગતો સમાવવામાં આવેલ અને વાદી દ્વારા ખુદી અદાલતમાં મામલતદાર સમક્ષ રજૂ કરવાની વાદપત્ર દ્વારા શરૂ કરવામાં આવશે. તેમ છતાં, કલમ ૮ જોગવાઈ કરે છે કે જ્યાં વાદપત્રના સ્વરૂપમાં ન હોય તેવી અરજી

મામલતદાર સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવે અને તેનો વિષયવિસ્તાર અધિનિયમની કલમ પની પરિધિમાં આવતો જણાય, ત્યાં મામલતદાર પર તે અરજી રજૂ કરનાર વ્યક્તિને અધિનિયમ દ્વારા પ્રદાન કરવામાં આવતી રાહતોના સ્વરૂપ અંગે સમજાવવાની અને અરજદાર તે દ્વારા રાહત મેળવવા ઇચ્છે છે કે નહીં તેની પૂછપરછ કરવાની ફરજિયાત આવશ્યકતા છે. જો અરજદાર રાહત મેળવવાની ઇચ્છા વ્યક્ત કરે, તો મામલતદાર તે ઇચ્છાનું અરજી પર અનુલેખન કરશે અને ત્યારબાદ તે અરજીને કલમ ૭ હેઠળ રજૂ કરાયેલ વાદપત્ર ગણવામાં આવશે.

૧૬. અધિનિયમમાં આવી જોગવાઈ એ દૃષ્ટિએ કરવામાં આવી છે કે જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ અધિનિયમની કલમ ૫ ના કાર્યક્ષેત્રમાં આવતી વિષયવસ્તુ અંગેની અરજી મામલતદાર સમક્ષ કરે, પરંતુ તે દાવાપત્રના સ્વરૂપમાં ન હોય, ત્યારે તેને અધિનિયમ હેઠળ તેને ઉપલબ્ધ ઉપચારો અંગે માહિતગાર કરવામાં આવે, જેથી તે આવા ઉપચાર મેળવવાની પોતાની ઇચ્છા વ્યક્ત કરી શકે.

૧૭. આવી જોગવાઈ કરવાનો હેતુ એ છે કે જે ઉદ્દેશ્ય માટે અધિનિયમ ઘડવામાં આવ્યો છે તે સામાન્ય રીતે ગામડાના વિસ્તારમાંથી આવતી અને અધિનિયમ હેઠળના પોતાના હકો વિશે અજાણ વ્યક્તિના જ્ઞાનના અભાવને કારણે નિષ્ફળ ન જાય. અધિનિયમ હિતકારી વિધાન હોવાને કારણે, જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ દાવાપત્રના સ્વરૂપમાં ન હોય તેવી અરજી લઈને આવે ત્યારે અધિનિયમની કલમ ૮ મુજબ ફરજિયાત રીતે બજાવવાની ફરજ વિધાનમંડળે મામલતદાર પર મૂકી છે.

અધિનિયમની કલમ ૫ ના કાર્યક્ષેત્રમાં આવતી વિષયવસ્તુ અંગે જે અરજી દાખલ કરવામાં આવી હોય તેના વિરુદ્ધની પક્ષકારને મામલતદાર દ્વારા પોતાની ફરજિયાત ફરજ નિભાવવામાં થયેલી ચૂકનો લાભ લેવા દેવામાં આવી શકે નહીં.

૧૮. તેમ છતાં, કેસના તથ્યોમાં, મામલતદાર તરફથી થયેલી આવી ચૂકનો ઉપચાર સામાવાળા દ્વારા રજૂ કરાયેલા તા. ૨૨.૫.૨૦૦૮ના અરજપત્રને દાવાપત્ર સાથે મુકદ્દમાની શરૂઆત તરીકે ગણવામાં લઈ કરવામાં આવે છે. મામલતદારે હકીકતમાં પોતાના આદેશમાં સ્પષ્ટ શબ્દોમાં જણાવ્યું છે કે સામાવાળાએ મોકલેલ તા. ૨૨.૫.૨૦૦૮ની અરજીને દાવાપત્ર તરીકે ગણવામાં આવી હતી અને એવી અરજી ઉપર અધિનિયમ હેઠળ કાર્યવાહી કરવામાં આવી હતી. કારણ કે સામાવાળા દ્વારા દાખલ કરાયેલ દાવાપત્રમાં અધિનિયમની કલમ ૭ મુજબ આવશ્યક તમામ વિગતો સમાવિષ્ટ હતી, તેથી મામલતદારે તા. ૨૨.૫.૨૦૦૮ની અરજી પર અધિનિયમની કલમ ૮ અને ૯ મુજબ જરૂરી પ્રક્રિયા અનુસરવામાં આવી હોવાનું કહી શકાય. કલમ ૮ અને ૯ હેઠળ વધુ કોઈ પ્રક્રિયા અનુસરવાની આવશ્યકતા નહોતી અને સર્વ હેતુઓ માટે, મુકદ્દમા માટે આવશ્યક વિગતો ધરાવતા દાવાપત્ર સાથેની તા. ૨૨.૫.૨૦૦૮ની અરજીને મુકદ્દમાની શરૂઆત તરીકે ગણવામાં આવી હતી, જે કાર્યહેતુના કારણ ઉદ્ભવ્યા બાદ નિર્ધારિત સમયમર્યાદાની અંદર જ હતી.

૧૯. અરજદાર દ્વારા દાખલ કરાયેલ પુનર્વિચાર અરજીમાં ડેપ્યુટી કલેક્ટર દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા આદેશ પરથી એવું જણાય છે કે ઉપરોક્ત મામલતદાર દ્વારા અનુસરવામાં આવેલી પ્રક્રિયા અંગે અરજદારે કોઈ વાંધો ઉઠાવ્યો નહોતો તથા દાવા અંગે મર્યાદા વિષે પણ કોઈ ગંભીર વાંધો ઉઠાવ્યો નહોતો.

૨૦. અદાલત નિષ્કર્ષે આવે છે કે મામલતદાર તથા ડેપ્યુટી કલેક્ટર બન્નેએ નોંધપર ઉપલબ્ધ સામગ્રીના આધારે અરજદાર વિરુદ્ધ એકસમાન નિષ્કર્ષ નોંધાવ્યો છે. કેસના ગુણદોષના આધારે લેવાયેલ દૃષ્ટિકોણ અંગે, દાવો દાખલ કરવામાં મર્યાદાના મુદ્દા સિવાય, કોઈ ફરિયાદ ઉઠાવવામાં આવી નથી.

૨૧. ઉપરોક્ત પરિસ્થિતિના આવા દૃષ્ટિકોણમાં, જ્યારે આ અદાલત આ નિષ્કર્ષ પહોંચે છે કે અધિનિયમ હેઠળ સામાવાળા દ્વારા દાખલ કરાયેલ દાવા સામે મર્યાદા સંબંધિત વાંધામાં કોઈ સાર નથી, ત્યારે સંહિતાની કલમ ૧૧૫ હેઠળ આ અદાલતની પુનરીક્ષણ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરી આક્ષેપિત આદેશોમાં કોઈ હસ્તક્ષેપ કરવો જરૂરી બનતો નથી.

૨૨. વોરા ઇસ્માઈલભાઈ સુલેમાનભાઈ વિ. પટેલ દાદ્યાભાઈ બાપુજીભાઈના કેસમાં, જે ૧૯૭૨ વોલ્યુમ ૧૩ પાનું ૭૬૨માં અહેવાલિત છે, બોમ્બે ટેનન્સી એન્ડ એગ્રીકલ્ચરલ લેન્ડ્સ અધિનિયમ, ૧૯૪૮ની કલમ ૭૧ અને ૭૨ મુજબ

આરંભાયેલ કાર્યવાહી સંદર્ભે, અદાલતે અધિનિયમની કલમ ૭ થી ૧૧નું પરીક્ષણ કરીને પરિચ્છેદ જમાં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું:

“૪. ટેનન્સી અધિનિયમની કલમ ૭૧ નો સંબંધિત ભાગ નીચે મુજબ વાંચાય છે:

૭૧. આ અધિનિયમ દ્વારા અથવા તેની હેઠળ સ્પષ્ટપણે જોગવાઈ કરવામાં આવી હોય તે સિવાય, મામલતદાર અથવા ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષની બધી તપાસો તથા અન્ય કાર્યવાહી અરજી દ્વારા જ આરંભ કરવી, અને આવી અરજીમાં નીચે મુજબની વિગતો સમાવિષ્ટ હોવી જોઈએ.....

કલમ ૭૨, કલમ ૭૧ હેઠળ અરજી રજૂ થવા પરથી આરંભવામાં આવેલી તપાસ અથવા અન્ય કાર્યવાહી હાથ ધરવાની જોગવાઈ કરે છે. તે નીચે મુજબ છે:

૭૨. કલમ ૭૧ હેઠળ અરજીઓ રજૂ કરવામાં આવતાં આરંભાયેલ તમામ તપાસો અને કાર્યવાહીમાં મામલતદાર અથવા ટ્રિબ્યુનલ, મામલતદાર્સ કોર્ટ્સ અધિનિયમ, ૧૯૦૬ હેઠળની મામલતદારની અદાલતને પ્રાપ્ત હોય તેવી જ સત્તાઓનો ઉપયોગ

કરશે અને કલમ ૨૯ માં જોગવાઈ કરવામાં આવી હોય તે સિવાય, ઉક્ત અધિનિયમની જોગવાઈઓનું પાલન કરશે, જાણે કે મામલતદાર અથવા ટ્રિબ્યુનલ ઉક્ત અધિનિયમ હેઠળની મામલતદારની અદાલત હોય અને રજૂ કરાયેલ અરજી ઉક્ત અધિનિયમની કલમ ૭ હેઠળ રજૂ કરાયેલ દાવો હોય. જે બાબતો માટે ઉક્ત અધિનિયમમાં જોગવાઈ કરવામાં આવી નથી, તે બાબતો અંગે મામલતદાર અથવા ટ્રિબ્યુનલ રાજ્ય સરકાર દ્વારા વિહિત કરવામાં આવે તેવી પ્રક્રિયાનું પાલન કરશે. મામલતદાર અથવા ટ્રિબ્યુનલનો દરેક નિર્ણય આદેશના સ્વરૂપે નોંધવામાં આવશે અને તેમાં તેવા નિર્ણય માટેના કારણો દર્શાવવામાં આવશે.

મામલતદાર અદાલતો અધિનિયમ, ૧૯૦૬ ની કલમ ૭ એ જોગવાઈ કરે છે કે ઉક્ત અધિનિયમ હેઠળના તમામ દાવાઓ વાદપત્ર દ્વારા શરૂ કરવામાં આવશે, જે વાદી દ્વારા ખુદ્દી અદાલતમાં મામલતદાર સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવશે અને જેમાં તેમાં નિર્ધારિત વિગતો સમાવિષ્ટ હશે. કલમ ૮ એ જોગવાઈ કરે છે કે જ્યાં મામલતદાર અદાલતો અધિનિયમની કલમ ૫ હેઠળ રાહત મેળવવા માટે અદાલતનો આશરો લેનારા વાદીની અરજી

મામલતદાર સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવે, અને તેમાં દર્શાવેલ ફરિયાદ કલમ ૫ ની વ્યાપ્તિમાં આવતી હોય પરંતુ અરજિ યોગ્ય સ્વરૂપમાં ન હોય, ત્યાં મામલતદાર પર તે અરજિ રજૂ કરનાર વ્યક્તિને ઉક્ત અધિનિયમ હેઠળ ઉપલબ્ધ રાહતોનો સ્વભાવ સમજાવવાનો અને અરજદાર એવી કોઈ રાહત મેળવવા ઇચ્છે છે કે કેમ તે અંગે પૂછપરછ કરવાનો ફરજભાવ મુકવામાં આવ્યો છે; અને જો અરજદાર તે અંગે ઇચ્છા વ્યક્ત કરે, તો મામલતદારે તે ઇચ્છાનું અરજિ પર નોંધલેખન કરવું રહેશે, જેના પરિણામે તે અરજિ કલમ ૭ હેઠળ રજૂ કરાયેલ વાદપત્ર ગણાશે. કલમ ૮ એ જોગવાઈ કરે છે કે જો કલમ ૭ હેઠળ મામલતદાર સમક્ષ રજૂ કરાયેલા વાદપત્રમાં કલમ ૭ માં નિર્દિષ્ટ વિગતો સામેલ ન હોય અથવા તે અનાવશ્યક રીતે અતિ વિસ્તૃત હોય, તો મામલતદારે તત્કાળ વાદીની સોગંદ ઉપર પૂછપરછ કરીને વાદપત્રમાં સ્પષ્ટ અને યોગ્ય રીતે ન દર્શાવાયેલી કલમ ૭ માં નિર્દિષ્ટ એવી વિગતો તેની પાસેથી જાણી લેવી અને તે પૂછપરછને વાદપત્ર પરના નોંધલેખન અથવા વાદપત્ર સાથે જોડાણરૂપે લેખિત સ્વરૂપમાં ઉતારવી રહેશે, અને ત્યારબાદ તે વાદપત્રનો ભાગ ગણાશે. જો વાદી તે વખતે અને ત્યાં જ તમામ વિગતો આપી શકતો ન હોય અને મુલતવી રાખવા માટે પ્રાર્થના કરે, તો પરિસ્થિતિઓને અનુરૂપ ચુકિતચુક્ત ગણાય તેવા સમયગાળા માટે તે મંજૂર કરવી પડશે. એક વખત વાદપત્ર રજૂ થઈ

જાય અને તે કલમ ૭ ની આવશ્યકતાઓને અનુરૂપ હોવાનું જણાય, ત્યારબાદ મામલતદારે ખુદ્દી અદાલતમાં પોતાની હાજરીમાં કલમ ૧૧ ની ઉપકલમ (૧) માં દર્શાવેલ રીત મુજબ વાદીને વાદપત્ર પર હસ્તાક્ષર કરવા અને તેની ખાતરી કરવા કહ્યું પડશે. કલમ ૧૧ મામલતદાર પર એ નોંધલેખન કરવાની ફરજ મૂકે છે કે વાદપત્ર પર વિધિવત્ હસ્તાક્ષર કરવામાં આવ્યા અને તેની ખાતરી કરવામાં આવી હતી. કલમ ૧૨ મામલતદારને તે કલમમાં દર્શાવેલી એક અથવા બીજી પરિસ્થિતિઓમાં વાદપત્ર નામંજૂર કરવાની સત્તા આપે છે. કલમ ૩(બી) “વાદી” અને “સામાવાળા” શબ્દોની વ્યાખ્યા કરે છે, જેમાં જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે ‘વાદી’ અને ‘સામાવાળા’ શબ્દોમાં (૧) એવા વાદી અથવા સામાવાળાની તરફેથી કાર્ય કરવા માટે વિધિવત્ નિયુક્ત કરાયેલ વકીલ અને (૨) દિવાણી પ્રક્રિયા સંહિતાની કલમ ૩૭ માં વ્યાખ્યાયિત વાદી અથવા સામાવાળાના માન્ય પ્રતિનિધિનો સમાવેશ થશે. દિવાણી પ્રક્રિયા સંહિતા, ૧૯૦૮ ની કલમ ૩૭ ને અનુરૂપ જોગવાઈ ઓ.૩ આ.૨ છે.”

૨૩. તેવી જ રીતે, અનુવર્તી નિર્ણયમાં દેસાઈભાઈ શાનાભાઈ પટેલ અને અન્ય વિ. ભૂલાભાઈ પ્રભુદાસ પટેલ અને અન્યના કેસમાં, જે ૧૯૯૬ (૧) જીએલએચ

૧૭૦ માં અહેવાલિત છે, આ અદાલતે અનુચ્છેદ ૮, ૯ અને ૧૦ માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:

“૮. ટેનન્સી અધિનિયમની કલમ ૭૨નું માત્ર સાદું અવલોકન કરવાથી સ્પષ્ટ થાય છે કે ટેનન્સી અધિનિયમની કલમ ૭૧ હેઠળની અરજીને એમ.સી. અધિનિયમની કલમ ૭ હેઠળ રજૂ કરાયેલ દાવા-અરજી તરીકે ગણવામાં આવે છે. એ દૃષ્ટિએ, પ્રથમ સત્તાધિકારીએ એવી અરજી અંગેની પ્રક્રિયા એમ.સી. અધિનિયમની કલમ ૭ની અવસ્થાથી શરૂ કરવાની રહેશે. મર્યાદાનો સમયગાળો એમ.સી. અધિનિયમની કલમ ૫(૩)માં નિર્ધારિત કરવામાં આવ્યો છે. તે સ્પષ્ટપણે તેની કલમ ૭ પહેલાં આવે છે. એ દૃષ્ટિએ, તેની કલમ ૭૨ના બળે ટેનન્સી અધિનિયમની કલમ ૭૧ હેઠળની અરજી પર તેની કલમ ૫ લાગુ પડશે નહીં.

૯. આ જ પરિણામ પ્રશ્નને ભિન્ન દૃષ્ટિકોણથી તપાસવાથી પણ અવશ્ય પ્રાપ્ત થવાનું છે. ટેનન્સી અધિનિયમની કલમ ૭૦ હેઠળની અરજીની વિગતો તેની કલમ ૭૧ માં નિર્ધારિત કરાયેલ છે. એમ.સી. અધિનિયમ હેઠળના દાવાપત્રની વિગતો તેની કલમ ૭ માં નિર્ધારિત કરાયેલ છે. તેની કલમખંડ (ડી) પ્રાસંગિક છે. તે

અન્ય બાબતો ઉપરાંત, વિવાદકર્તાને તે તારીખ દર્શાવવાની ફરજ પાડે છે કે જેણે કારણકાર્ય ઊભું થયું હતું. તેની કલમ ૫(૩) માં રહેલી જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં લેતા આ બાબત નિશ્ચિતરૂપે પ્રાસંગિક બને છે. તેમાં એવું જોગવાયું છે કે મામલતદારની અદાલત કોઈ દાવો સ્વીકારશે નહીં, જો તે કારણકાર્ય ઊભું થયેલી તારીખથી છ મહિનાની અંદર દાખલ કરવામાં આવ્યો ન હોય. તે સંદર્ભમાં, એમ.સી. અધિનિયમની કલમ ૭ હેઠળના પોતાના દાવાપત્રમાં, દાવો સ્થાપિત કરવા માટે કારણકાર્ય કઈ તારીખે ઊભું થયું હતું તે તારીખ દર્શાવવી વિવાદકર્તા માટે આવશ્યક બને છે. ટેનન્સી અધિનિયમની કલમ ૭૧ માં આવી કોઈ જોગવાઈ કરવામાં આવેલ હોવાનું જણાતું નથી. એ સ્પષ્ટ છે કે અધિનિયમની કલમ ૭૦ હેઠળ અરજી કરવા માટે કોઈ મર્યાદાકાળ નિર્ધારિત કરવામાં આવ્યો નથી, અને એ જ કારણસર તેની કલમ ૭૦ હેઠળ અરજી કરનાર વિવાદકર્તાને, તેની કલમ ૭૧ મુજબ, પોતાના અરજીપત્રમાં કારણકાર્ય કઈ તારીખે ઊભું થયું હતું તે તારીખ દર્શાવવાની આવશ્યકતા નથી. એ સાચું છે કે તેની કલમ ૭૧ નો કલમખંડ (સી) વિવાદકર્તાને તે પરિસ્થિતિઓ દર્શાવવાની ફરજ પાડે છે જેઓમાંથી કારણકાર્ય ઊભું થયું હતું. એ નકારવામાં આવી શકે તેમ નથી કે જેઓમાંથી કારણકાર્ય ઊભું થયું હોય એવી પરિસ્થિતિઓ, કારણકાર્ય કઈ તારીખે ઊભું થયું હતું તે તારીખથી

ભિન્ન હોય છે. "જેઓમાંથી કારણકાર્ય ઊભું થયું તેવી પરિસ્થિતિઓ" આ અભિવ્યક્તિનો સારરૂપ અર્થ એવો થાય કે કઈ બાબતે કાર્યવાહી શરૂ કરવાનું અવસર ઉપસ્થિત કર્યું અથવા સંબંધિત કાર્યવાહી શા માટે શરૂ કરવી આવશ્યક બની. 'કારણકાર્ય કઈ તારીખે ઊભું થયું' આ અભિવ્યક્તિ તે સમય સૂચવે છે જ્યારે કાર્યવાહી શરૂ કરવાનું અવસર ઉપસ્થિત થયું, તેના શા માટે અથવા શુંને નહીં. ઉપરોક્ત બંને અભિવ્યક્તિઓ સ્પષ્ટપણે બે અલગ સંકલ્પનાઓ સૂચવે છે. અરજદારો તરફથી શ્રી દેસાઈએ દલીલ કર્ય મુજબ, તેમને એક જ અર્થ દર્શાવતી તરીકે અર્થઘટિત કરી શકાતી નથી. વિધાનમંડળે પણ ઉપરોક્ત બંને અભિવ્યક્તિઓથી સૂચિત બે અલગ સંકલ્પનાઓને માન્યતા આપી છે. ટેનન્સી અધિનિયમની કલમ ૭૧ નો કલમખંડ (સી), એમ.સી. અધિનિયમની કલમ ૭ ના કલમખંડ (ઈ) માં સમાવવામાં આવેલો જોવા મળે છે. જો જેઓમાંથી કારણકાર્ય ઊભું થયું તેવી પરિસ્થિતિઓનો અર્થ તેના ઉપાર્જન અથવા ઉત્પન્ન થવાના સમય સાથે જ સંકળાતો હોત, તો વિધાનમંડળે તેની કલમખંડ (ડી) માં 'કારણકાર્ય કઈ તારીખે ઊભું થયું' એવો સમાવેશ કર્યો ન હોત. એમ.સી. અધિનિયમની કલમ ૭ માં કલમખંડો (ડી) અને (ઈ) માં કરવામાં આવેલી બે અલગ જોગવાઈઓ, મારા દ્વારા લેવામાં આવેલા ઉપરોક્ત અભિપ્રાયને

વધુ બળ આપે છે કે એમ.સી. અધિનિયમની કલમ ૫(૩) ટેનન્સી અધિનિયમની કલમ ૭૨ ના કાયદેસરની બહાર છે.

૧૦. એ સાચું છે કે એમ.સી. અધિનિયમની કલમ ૧૨ હેઠળ પ્રથમ પ્રાધિકરણને અન્ય બાબતો ઉપરાંત, જો વાદપત્રના મુખપૃષ્ઠ પરથી એવું જણાય કે વાદહેતુ વાદપત્ર રજૂ કરવામાં આવે તે પહેલાંના છ મહિનાથી વધુ સમય પૂર્વે ઉદ્ભવ્યો હતો, તો વાદપત્ર નામંજૂર કરવું આવશ્યક બને છે. નિશ્ચિતપણે, તે જોગવાઈ તેની કલમ ૭ પછી આવે છે. માત્ર આ કારણસર જ, તેની કલમ ૭૨ના બળે, ટેનન્સી અધિનિયમની કલમ ૭૧ સાથે વાંચવાની કલમ ૭૦ હેઠળની કાર્યવાહી પર તેની કલમ ૫ લાગુ પડી જાય તેમ નથી. તેનું કારણ ખૂબ જ સરળ છે. ઉપર અહીં દર્શાવ્યા મુજબ, કલમ ૭ની ઉપકલમ (ડી) વાદીને તેના વાદપત્રમાં તે તારીખ જણાવવા માટે બાંધ્ય બનાવે છે કે જેના દિવસે વાદહેતુ ઉદ્ભવ્યો હતો. ઉપર દર્શાવ્યા મુજબ, આ આવશ્યકતા તેની કલમ ૫(૩)માં રહેલી જોગવાઈઓના પ્રકાશમાં છે. કલમ ૧૨(સી)(૨) વાદપત્રમાં કરવામાં આવેલી રજૂઆતના સંદર્ભમાં છે, જે તેની કલમ ૭(ડી) સાથે કલમ ૫(૩) વાંચતાં સમજાય છે. ઉપર દર્શાવ્યા મુજબ, ટેનન્સી અધિનિયમની કલમ ૭૧ સાથે વાંચવાની કલમ ૭૦ હેઠળની અરજીમાં, અરજી કરવા અથવા પ્રશ્નાસ્પદ કાર્યવાહી

સ્થાપિત કરવા માટે વાદહેતુ કઈ તારીખે ઉદ્ભવ્યો હતો તે તારીખ જાણાવવી અરજદાર માટે આવશ્યક નથી. આ દૃષ્ટિએ, ટેનન્સી અધિનિયમની કલમ ૭૧ સાથે વાંચવાની કલમ ૭૦ હેઠળની અરજીમાં વાદહેતુ કઈ તારીખે ઉદ્ભવ્યો હતો તે તારીખ ન જાણાવવાના કારણે, પ્રથમ પ્રાધિકરણને તે અરજી નામંજૂર કરવાની જરૂર રહેશે નહીં. જો ટેનન્સી અધિનિયમની કલમ ૭૧ સાથે વાંચવાની કલમ ૭૦ હેઠળની અરજી આવી રજૂઆતના અભાવે નામંજૂર કરી શકાય તેવી ન હોય, તો પછી વાદહેતુ વાદપત્ર રજૂ કરવામાં આવ્યું તે પહેલાંના છ મહિનાથી વધુ સમય પૂર્વે ઉદ્ભવ્યો હતો એ આધારે અરજી નામંજૂર કરવાનો પ્રશ્ન જ ઊભો થતો નથી. ટેનન્સી અધિનિયમની કલમ ૭૧ સાથે વાંચવાની કલમ ૭૦ હેઠળની અરજીને, વાદહેતુ ઉદ્ભવ્યા પછી છ મહિના બાદ કરવામાં આવી હતી એ કારણસર, પ્રથમ પ્રાધિકરણને નામંજૂર કરવાની મંજૂરી આપવી એ ટેનન્સી અધિનિયમમાં તેની કલમ ૭૦ હેઠળ આવી અરજી કરવા માટે છ મહિનાની મર્યાદા અવધિ નિર્ધારિત કરતી જોગવાઈ વાંચી દાખલ કરવા સમાન બનશે. ટેનન્સી અધિનિયમની કલમ ૭૦ હેઠળની અરજી માટે કોઈપણ મર્યાદા અવધિ નિર્ધારિત કરતી જોગવાઈ તેમાં કરવામાં આવેલી મળતી નથી. આ દૃષ્ટિએ, એમ.સી. અધિનિયમની કલમ

૧૨ને એવી રીતે વાંચી શકાય નહીં કે ટેનન્સી અધિનિયમની કલમ ૭૦ હેઠળની અરજી માટે કોઈ મર્યાદા અવધિ નિર્ધારિત થાય. ”

૨૪. શ્રી વ્યાસ દ્વારા અવલંબિત ઉપરોક્ત બે નિર્ણયો અધિનિયમ હેઠળના દાવાઓ માટેની પ્રક્રિયા અને મર્યાદા વિષે છે. જ્યારે આ અદાલત કેસના તથ્યોમાં એવું નિષ્કર્ષે આવે છે કે અધિનિયમની કલમ ૭ થી ૯ મુજબની પ્રક્રિયાનું પાલન થયું હોવાનું કહી શકાય અને સામાવાળાનો દાવો નિર્ધારિત સમયમર્યાદાની અંદર હતો, ત્યારે પુનર્વિચાર અરજી નિષ્ફળ જ જવી જોઈએ.

૨૫. ઉપર દર્શાવેલ કારણોસર, પુનર્વિચાર અરજી નામંજૂર કરવામાં આવે છે. નિયમ વિમોચિત કરવામાં આવે છે. જો કોઈ હોય તો, અંતરિમ રાહત તાત્કાલિક અસરથી સમાપ્ત ગણાશે. આર એન્ડ પી તાત્કાલિક પરત મોકલવામાં આવે.

સહી/ –

(સી.એલ. સોની, ન્યાયમુર્તી શ્રી)

અવ્યાસ

વિષય : મામલતદાર સમક્ષ રસ્તાના હક્કની પુનઃસ્થાપના માટેની અરજીની જાળવણીક્ષમતા અને મર્યાદા અંગેનો વિવાદ.

The translation of this judgment has been provided by

M/s. Hyperlink E-Solutions Pvt. Ltd.

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.